

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

MI SMO ZA ŠPORT ALI FUNMILIES JE ZA VSE

Funmilies je projekt Erasmus+, ki je Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje povezal s športom in seveda s partnerji, ki so strokovnjaki na področju športa in/ali izobraževanja odraslih.

FUNMILIES RASTE IZ LJUDI

Funmilies sloni na poznavanju starejših/starih in mladih, njihovih afinitet do posameznih športov, njihove pripravljenosti, da skupaj razvijajo telesne, kognitivne, socialne, komunikacijske spretnosti, svoje delovanje pa povežejo z *območji za stik* v lokalni skupnosti. Ta so lahko v notranjih prostorih ali na prostem, denimo v parku. Tam generacije delujejo povezano skupaj, v javno dobro in premoščajo individualizem.

V PROJEKTU SO SE POVEZALI TISTI, NAD 65 LET, IN DRUGI, OD 12 DO 25 LET, ALI VSAJ UPALI SMO, DA BO TAKO

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je pripravila raziskovalni vprašalnik/anketo za nacionalne raziskave v Grčiji, na Madžarskem, v Italiji, Bolgariji in Sloveniji. Raziskovali smo športne tradicije pa tudi razvoj odnosa do telesne kulture v državah projektnih partnerjev in vseživljenjske izkušnje mladih in starejših generacij ter njihova nagnjena do posameznih športov.

GENERACIJE IN ZAKAJ JIH JE TREBA ZDRUŽEVATI

Francoski mislec Michel Onfray trdi, da današnje družbe sovražijo preteklost, kar je preteklost, ni cenjeno. Starejši zavirajo hitrost poteka zgodovine, mladi, nasprotno, drvijo dalje. Morda so danes generacije bolj avtonomne v primerjavi s preteklimi, a njihova večja avtonomnost in svoboda vodita v zgubljanje občutka dolga do prejšnjih generacij in občutljivosti za prihodnje generacije.

Generacije obstajajo, ker jih nekaj strukturira, denimo *njim lastne posebne izkušnje*. Generacije imajo lahko skupne značilnosti, ni pa njuno, da jih imajo. Skupne značilnosti oblikujejo organiziran medgeneracijski dialog znotraj kontaktnih con, pri čemer se gradi potrebno medgeneracijsko sodelovanje.

S ŠPORTOM DO DIALOGA GENERACIJ

Ker se danes družba vse bolj fragmentira, je težje vzpostaviti *naravni medgeneracijski dialog*. Organiziran medgeneracijski dialog in medgeneracijske prakse pa lahko namensko in

smiselno združujejo generacije. Tedaj je vprašanje, kako združiti mlade in starejše, saj je združevanje odvisno od dobre volje, znanja o generacijah in od tega, ali obstoja ponudba medgeneracijskih športnih dejavnosti. Izkazalo se je, da se stvari lahko zgodijo predvsem neformalno, brez pravega posredovanja institucij. Pomembno pa je tudi okolje: združenja bolnikov, družine, množični dogodki in dohodki na neko zunanjo temo. Prav možne pa so naravne povezave med otroki in starimi (denimo v vrtcih, šolah, itd.).

Starejši so v starostnih kategorijah, ki so v vseh državah projektnih partnerjev športno najmanj dejavne. Ne le da so starejši športno manj dejavni, tudi če so dejavni, so dejavni na drugačen način kot mladi. Radi imajo strukturirane in institucionalizirane športne dejavnosti. Njihova ljubezen do športa ni omejena le na posamezne športe. Odvisna je od njihove športne preteklosti. Vzdrževanje zdravja in preprečevanje izgube avtonomnosti jih lahko navede, da se vključijo v športne dejavnosti, pri čemer je v mnogih evropskih državah ponudba športnih dejavnosti za starejše zelo redka. Gre za ponudbo, ki naj upošteva njihove specifične in osebne potrebe.

Starejši zlahka obsedijo zaradi stereotipov in slabšalnih pogledov na starost, zaradi zdravstvenega stanja ali socialne izolacije. Temu navkljub pa imajo potrebe in pričakovanja. Za stare je dobro, če uvedemo medgeneracijske športe. Da bi to bilo mogoče, morajo obstajati športi, motivi, kontakti, teme in to ne le občasno, marveč skozi daljše obdobje. Takšne dejavnosti niso samo prijetne, transformirajo vezi med generacijami. Tako jih ni moč voditi kot posamične dogodke ali kratkotrajne dejavnosti.

Spoznali smo

Uvesti medgeneracijske športne dejavnosti je moč le v stabilnih okoljih: društva bolnikov, delovno mesto, družina, najbolj neformalno.

Naravna medgeneracijska povezava je povezava starih z otroki, lahko tudi v ustanovah enih in drugih.

V usposabljanju športnih delavcev se velja najprej posvetiti športu (teorija in praktične vaje), šele nato lokalnemu razvoju in družbenim vprašanjem, kot so družbena pravičnost, vključenost, starizmi, dejavno staranje, pravice starejših itd.

Izobraževanje na prostem mlade in stare poveže z naravo/urbanim okoljem in akterji v njem.

Medgeneracijski šport je primeren za taborne mladih in starih pa tudi staršev, starih staršev in otrok z disleksijo (težave s koordinacijo gibov).

Dr. Dušana Findeisen

